

Potrebuje novú koncepciu ekonomického myslenia a hospodárskej politiky

Ivan Klinec

Slovensko všemožne financuje zastarané priemyselné odvetvia, pričom lákanie zahraničných investícií, najmä v podobe montážnych liniek, sa podobá politikám zaostalých alebo rozvojových krajín.

Reštrukturalizácia ekonomiky je naliehavá

Ukazuje sa, že dôsledky krízy bude aj v tomto roku umocňovať absencia politík, ktoré by boli zamerané na jej prekonanie, ako aj ilúzie o jej skončení. K skutočnému prekonaniu krízy je potrebná transformácia ekonomiky smerom k vytváraniu znalostnej ekonomiky a obnovovania lokálnych ekonomických štruktúr. Predpokladom je tiež zmena priorít hospodárskej politiky: z podpory či udržiavania zastaraných priemyselných odvetví je potrebné prejsť na podporu vedy, vzdelávania a technológií ako hlavných faktorov konkurencieschopnosti i nástrojov na prekonanie ekonomickej krízy.

Vo všeobecnosti je presmerovanie investícií do vedy, výskumu, vzdelávania a technológií spojené s reštrukturalizáciou ekonomík jednotlivých krajín, rastom životnej úrovne obyvateľov a postupným a reálnym riešením problému nezamestnanosti.

Príkladom tvorby a realizácie takýchto politík, je Južná Kórea, ktorá permanentne zvyšuje investície do vedy a výskumu, pričom podiel výdavkov na vedu a výskum tu dnes prevyšuje 4,5 percenta HDP. Južná Kórea je príkladom úspešnej realizácie politík zameraných na vytváranie znalostnej ekonomiky, ktoré jej umožňujú postupný rast životnej úrovne obyvateľstva, rovnako ako aj približovanie sa vyspelým krajinám sveta.

Kým v susednej Českej republike dosahujú výdaje na vedu a výskum 1,6 percent HDP, na Slovensku si úspešne likvidujeme jeden z potenciálnych motorov ekonomiky, a to znižovaním výdavkov na vedu a výskum až na dnešných 0,4 percent HDP.

Čakanie na zázrak

V súčasnej globálnej ekonomike sa nedá existovať bez moderných technológií, ktoré sú dnes hlavným faktorom konkurencieschopnosti jednotlivých ekonomík, a rovnako ani bez podpory vedy, výskumu a vzdelávania.

Slovenská vláda stále čaká na zázrak. Sen o skončení krízy bez toho, aby sa vykonali potrebné zmeny, však znamená pretrvávanie vysokej nezamestnanosti a odchod ďalších občanov za prácou do zahraničia. Je preto naliehavé nanovo formulovať hospodársku politiku a jej priority, pričom hlavnými prioritami by sa mali stať veda, výskum a vzdelávanie a podpora prechodu na moderné technológie.

Na Slovensku dnes žiadna relevantná politická strana či hnutie nemá v programe podporu technologického rozvoja, alebo vedu, výskum a vzdelávanie ako priority hospodárskej politiky.

Predvolebný rok ponúka priestor a šancu formulovať novú, modernú hospodársku politiku, ktorá by napodobovala vyspelé krajiny sveta a umožnila by nám začať sa k týmto vyspelým krajinám približovať, či už rastom konkurencieschopnosti ekonomiky, rastom životnej úrovne radových občanov alebo tiež postupným znižovaním nezamestnanosti.

gm

gm

